

da je dotedčni Slovenec sedaj že manj več arbo - hrvatskemu jeziku. Tako je ta reč rešena za sedaj. Neogibno doznavanje južnih strokovnih imenstev je ob akademični izobraženosti predavatelja zadostno jamstvo, da se bo ta način, ki bi mu gotovo g. dr. Belič pritrdil, od leta do leta vsevdil poglobljeval. Ne pomine mnogo let, ko bo vsak slovenski predavatelj dovolj več strokovnemu srbo - hrvatskemu jeziku. Izdaje primerjalnih terminologij je tudi raz to motriščje realna potreba. Profesor - pravnik, ki ne poznava hrvatskega imenoslovja, je bil že ob otvoritvi univerze nemogoč. So pa stoke, kjer so vsi slušatelji Slovenski. Vsak profesor se bo ravnal po praktični potrebi; ta bo vaje v seminarju raztegoval na srbo - hrvatsčino, oni za sedaj že ne, in kaj kmalu bo, če bo potreba, kak Slovenec tudi predaval po hrvatsko ali po srbsko. Vse to mu bomo šteli za zaslugo, kakor ne zamerimo gosp. dr. Ilešču, da predava v Zagrebu dve predavanji po slovensko, dve pa po hrvatsko. Toda nikar se ne zapišimo iluziji, da bodo srbski in hrvatski profesorji od svojih štirih predavanj v Ljubljani objavljali dve po slovensko. Pa niti za to mi ni žal, gosp. profesor Ilešč! Želim le, da nam puste vsi, Srbci in Hrvatje, naš znanstveni jezik na miru.

Znanstveni jezik, sem rekel, je organski del pisnega jezika. Jezik in pravo, poleg njiju pa vse, kar tvori narodov značaj, so stvari, ki so pokorne le večnemu zakonu postavljeni in razvoju. Mislim sem, da sem storil prav, kadar sem razbegani javnosti povedal intutistično, ali če hočete, bergsonistično resnico, da smo šolobarde, ako po vrazovsko gušimo zakon postavljeni in razvoju. Postoju in razvoju, ki bo, je granjen temelj naša pisna slovenščina. A so nekateri, ki bi radi danes videli tisto, kar bo menda jedva čez 50 let. Pisna slovenščina se od razgrevnih misli prenapetega evolucijonarja prav tako malo zaziblje, kakor se ne zaziblje Triglav od korakov nadušenega turista, ki bi mu rad zvezhal vrh za toliko, da bi bil velikan višen iz Džedždželija. O zakonu razvoja moramo vsaj toliko vedeti, kolikor so o njem vedeli germanizatorji. Ali ne verjamete, da bi nam bili že pred sto leti dali veliko k. k. Universitet in Laibach, ako bi se bili nadejali, da nas s tem kar ponemčijo? Toda niso nam je dali, vedoč, da gre narodov razvoj svojo naravno pot, in da bi nemška univerza prej ali silej pripala narodu, ki bi postal od nje jak, kakor še nikoli ni bil. Učimo se iz tega, da bi bila evolucijonarsčina, započeta od upper ten thousand dandans ravno takšno brezplodno početje, kakor je bila v prejšnjem stoletju zabloda Ilijščina. Evolucijonarsčini bi se celo še slabše godilo, zakaj medtem smo ustvarili svojo čedno kulturnico. Pojmi se nam mešalo že pri nazivih za narod in za pleme. Tako je z »jugoslovenskim znanstvenim jezikom!« Ali ni potreba, da vsak od treh bra-

lov uredi svoj znanstveni jezik? Kdo ve, ne doženemo li, da je naš jezik bolj bogat z lepimi nazivi od hrvatskega? Apodiktično tega ne trdim. Toda pravni naš jezik časih prekaša hrvatskega. Separatist je po mojem mnenju tisti, ki mu je jezik noli me tangere za vso bodočnost in ki bi zato proglašil, da nam je ugotoviti slovenski znanstveni jezik in punctum. Tem možem bo dala bodočnost lekcijo. Kakor ne moreš ex cathedra razvoja zapovedati, tako ga tudi ne moreš prepovedati. V mehah mogočnosti pa moreš razvoj podpirati. Gre za način ali metodo. Obči pouk srbo - hrvatsčine na vseh šolah, sestavljanje primerjalnih terminologij in socijalna zediniba, naravna naslednica etnični in državni zedinibi, to je načela sedanja generacije. Univerza bo liki manometer beležila ta povek. Na vprašanje, kaj potem, sem odgovoril, da premis, ki jih bodo imeli zanamci, mi še ne vemo. Vemo le, da se bo moralna premagati marsikaka tehtna ovira. Vprašanje cirilice in latinice, razlika hrvatskega znanstvenega jezika od srbskega (sta dve kulturni, je vse zmanjšani, in že vprašanje e - kanja pa ije-kajna bodo hude zapreke. Tega so si Srbi svetli. Oba, gosp. dr. Ilešč, in jaz, pritrjujeva dr. Belič, morda sva si tudi v tem ene misli, da zakona razvoja ne prekučne noben fantast, naj kriči tudi na vse grlo. Kadar odgovarjam takim gorečnikom, tedaj povem, da sem Slovenec, z bolj rezktimi besedami, ki so umestne ne Človeku, ki skoduje tam, kjer misli koristiti, in ki vrhutega žal narod, v katerem se je narodil.

Dasi zaključujem, da tudi g. dr. Ilešč pritrjuje Beliču, sem vendar nekoliko oprezen, ker g. dr. Ilešč Beliča ne razume vselej in v vsem. To je lahko past, lahko pa je tudi vzel za umikanje. Menim sicer, da ljudi gospod profesor fahr dvoboj, h kateremu bi stopil jaz vsak čas jež ali peš na junački međan, zakaj veljajških kretov me ni strah. Razlika je med nama ta, da sem jaz povedal, kar mislim, g. dr. Ilešč pa je povedal to, kar misli Belič, kar pa g. dr. Ilešč »ni vselej vse jašno.« Položil je važnost zgolj na to, da okrca meni: vidiš, — vprašanje je, sam g. Belič tako pravi! Jaz sem pa tega mnenja, da je Beličeve vprašanje rešeno, povoljno rešeno za Beliča in za vse, ki so dobre volje. Vztrajam pri trditvi: vprašanja ni. Ali ste morda mnenja, da je vprašanje, ali je Beličeve vprašanje rešeno?

Rešeno je tako, da je evolucijonarsčina prav nepotrebna bolezna. Škoda je za sile, ki bi se ob tej bolezni razteple in ki bi odmanjkal pri delu za socialno zedinibo, od katere se nadejamo tudi jezikovne asimilacije. Koliko bo te, ne vemo. Kolikor je bo, bo dobra, ker bo naravna in ker bo obsegala tudi naše Primorce, dasi so zunaj zedinjene države. Smotro varujmo cepiko, da bo kaj sadu od nje za zanamce. Zakon narave je tak, da iz malega raste veliko.

Univ. prof. dr. M. Dolenc:

Beseda našim porotnikom.

Stojimo pred novim porotnim zasedanjem. Zadnje mi je potisnilo v roko pero, da sem predlagal načrtnost ukinjenje porote. Malo dni po mojem članku je prišla še hujša kritika ljubljanskih porotniških pravorekov od najkompetentnejše strane. Iznesla je dokaz, da se porotnik niso strašili pred porostarnimi izrezki, ki postavljajo matematiko na glavo. Dejali so n. pr., da škoda ne znaša 4000 K. če ukrade tam gotovino 5000 K! Menda prav tisti čas pa so naši dnevniki prinesli novico, da je pokrajinska vlada v Dalmaciji ukinila poroto sploh. (Na podlagi kakšnega zakonitega določila se je to zgodilo, ne vem; najbrže si je dalmatinska pokrajinska vlada za časa po prevratu osvojila več pravice, kot jih ima vlada v Sloveniji).

Meni bi bilo silno žal porote in mislim sem, da je porota prokletstvo splošnega nebrzdanega pohlipa po dobrem zaslužku brez dela smatrala za zadostno opravljivo hudo delcev in se vsed tega dala zapeljati k zaboladom pri pravorekih, ki nasprotujejo jasno vsakemu zdravemu razumu. Na svoje presenečenje pa sem čital nekaj dni pozneje v mariborskih časnikih članek iz peresa drž. pravdnika dr. Jančiča, ki je povzel besedo in o mariborskih porotniških iz lastne skušnje izvajal, da so svojo analogo kot ljudski sodniki prav dobro vršili. To mi je dalov povod, da sem se ozrl še po poslovanju porotnikov naistem zasedanju v Celju in v Novem mestu in tudi o teh sem čul le laskave besede. Slutim, da je to vzrok, da se doslej poslovanje porotnikov v Sloveniji ni nikmal.

prevdarni, zred zmeda, ki posmalo življenje iz lastne skuljine, orav posebno poklicani, da oddajo svoj odgovor. Ničesar na nobena pravila o dokazih, kar preto jih prenosa po svoji vesti in vednost: nihče jih ne more, pa tudi ne sme siliti, da bi smatrali nekaj za dokazano, o čemur oni dvomijo. To vprašanje, ki nanaša na zgolj zunanje, vidne, silne, občutne pojave storilčevega dejanja, ne bo delalo porotnikom nobenih težkoč. Težje pa je drugo vprašanje. Vpraša se, ali tudi po tem, ali leži v tem dejanju, ki ga smatrajo za dokazano, krivida v smislu zakonitih določil, ki so v vprašanju samo vpletena. Gre pri tem delu vprašanja v prvi vrsti za h u d o b n i n a m e n storilca. Ta-le hudobni namen pa porotnik storilcu včasih odpusti, ker radi poškidle preko zakona — po sledicah krvoreka. Pa zakon prepriča določitev višine kazni sodnikom juristom. V tem r a v n o t i l i b i s tvo našega porotniškega a p o s t o p a n j a , d a s e i z r e č e j o porotnik i s a m o , a l i j e o b t o ž e n e c k r i v , s o d n i k i p a , k a t e r o k a z e n z a s l u ž i k r i v i o b t o ž e n e c . Ako tega načelnega stališča porotnik ne spoštujejo, se niso držali zakona, niso dali zakonu veljave, da-si so to prisegli: postali so verolomni. Skiljenje po kazni, ki utegne storilca zadeti, če se vprašanta tako ali tako potrdi, je nedopustno, prisegolomno! Kakor hitro veli zakon, tako in tako dejanje je kaznivo in porotnik spoznajo po svoji vesti, da je bilo to detanje storjeno in zakrivljeno, morajo vprašanje potrditi, pa naj se jim zdi kazen trda. Zakon izpreminjati ne morejo ne učeni sodniki ne porotniki, to je stvar parlamenta in kralja.

Vse to velja posebno pri tatovih. Ne gre utesnevati vrednosti ukradenega predmeta na nižjo številko, da bo kazen manjša. Pomisliti je, da v tudi hudodelec — tat, kakšno vrednost ima predmet: saj zato ravno krade, da se okoristi z vrednostjo predmeta. Vrednost se na po zakonu ne sme centi po tatovem doblku, temveč po škodi okradenega. Da voda vseobča draginja, na katero

zakonodajalec svoj čas ni mogel mislit, je stvar učeni sodnikov. Ti morejo in morajo po svoji vesti in sodniški priseli to vpoljevati in tem primeru nižjo fratre izreči. Ali oni morajo na drugi strani tudi vopštavati, da vseobči neizgurnosti lastnine, splošni nevarnosti, ki jo vstvarja nepoštenost tatov, ne bomo mogli priti drugače v okom, nego s primerimi, strogi kaznimi! Da, pri delu mrzljih tatovih, klativitezh, ki kratejo kot arake, samo da na stroški drugih dobro žive, bo treba na vsaki način poseči po izreku, da je tak tič zreti za prisilno delavnic! Tam naj se prestani kazni privadijo na delo!

Nočem, da bi se me umelo krijevo. Beseda ljubljanskim porotnikom prihaja iz juristovskega samoljubija, češ, porotniki naj sodijo tako kakor učeni sodniki, juristi, drugače so za nič, proč z njimi. Ne tako! Tu di pri pravilni porabi zakona imajo porotniki krasno, pomenljivo, nad vse važno nalogo: I učeni sodniki i porotniki naj pomislijo, zakaj so tu! Država ne more živeti brez reda: če ni reda, nastane brlog, kjer polde drug čez drugega. Reda pa ne more biti brez zakonov. Zakoni pa se morajo spoštovati, če ne, naj zadene kršilca zakona kazeni. V najtežjih slučajih, kjer gre za največ kazni so poklicani za sodnike — porotniki kot zastopniki ljudstva. Torej so porotniki načinjenitneši vzdrževateli reda in državi, oni so danes sograditelji države! Če so se zavedali tega vzvišenega zvanja celjski, mariborski, novomeški porotniki, zakaj bi se ga ne zavedali — ljubljanski?

Stvar je važna. Justična uprava v Sloveniji je poskrbela, da se morejo porotniki za svoje poslovanje odskodovati. Stavila je času primerne predloge glede odškode za potovanje in za bivanje v mestu, kar je pri teh draginjih prav toplo pozdravljati. Centralna vlada bo gotovo upravičenost teh predlogov uvidela in pristala v njih izvedbo. Justična uprava ni se hotela ukiniti porotniškega poslovanja. Ona ima zaupanje v porotnike, da pri prihodnjem zasedanju izkaže za popolnoma upravičeno!

Pismo iz Prage.

V Pragi, sredi maja.

Pismo, katero priobčujemo v naslednjem, je bilo pisano 14. t. m. v tem času, ko so bile priprave za češko koalicijsko ministrstvo v polnem teknu.

Ministrski predsednik Tusar je končal v četrtek, 6. t. m. svoje razgovore s posameznimi strankami in z osebami, ki so prihajale v poštov pri sestavi novega kabineta. Dogovori v razgovoru so ostali seveda za enkrat neobvezni, dokler se ni pokazalo, kako bo sestavljeno novo ministrstvo.

Stranka čeških socialistov (prej narodni socialisti) je postavila na shodu svojih zaupnikov šele 13. t. m. pogobe za vstop v vladno večino. Že dvostransko je bilo, kakšno stališče bo stranka zavzela, ker so si bili glasovi za vstop in glasovi proti vstopu v vladno precej v ravnosvetu. Vendar je zmagalo mnenje za vstop v vladno večino z 78 glasovi. Pogovor za vstop v vladno večino je stavila stranka 12, med njimi ločitev cerkve od države, socialistično kmetijstvo, priprave za socialistično železaren in dr. Dasiravno se kažejo pri teh pogojih zelo velike težkoče, je vendar skoro gotovo, da pride do koalicijskega ministrstva. Gotovo je, da vstopi v ministrstvo kot finančni minister rektor brnskega vseučilišča prof. dr. Engliš, član stranke narodnih demokratov, toda kot strokovnjak in ne kot strankar. Stranka sama je izjavila, da ne prevzame nobene odgovornosti za njegovo delovanje. On ima nalogo, da konča finančni načrt dr. Rašina.

Kar se tiče parlamentarne situacije, je priporočiti, da si nameruje Nemci ustanoviti parlamentarno zvezo vseh nemških narodnih strank. Ostale stranke bodo brez dvoma sprejele narodni boj, če blizu nekih stranke izvajale. Agrarna in socialistična stranka sta si pridržali svobodno roko zlasti v gospodarskih, političnih in socijalnih zadevah. Agrarci, nacionalci, ljudska krščansko-socijalna stranka, delavščka socijalna stranka in stranka demokratsko svobodne tvoriljo v to svetlo zvezno, ki je izvolila desetčlanski odbor, da se poroga s socialistično demokratično stranko. Nemški socialističnodemokratični listi pa so že v Štajerski poravnani izjavili, da nemški socialistični demokrati ne bodo vstopili v to zvezno, ker odlikujujo ponudbe meščanskih strank.

Torej je razločevati med vprašanjem po dokazih in med vprašanjem, ali je dokazano dejstvo po zakonu kaznivo.

Parlament in senat hosta po zatrdilih ministrskega predsednika na sestanku klubovih predsednikov sklicana za 26. t. m. Zbornica se začne ob 11. dopoldne, senat pa ob 5. popoldne. Drugi dan, 27. t. m. ob 11. dopoldne bo skupna seja obe zbornice, na kateri se bo vršila volitev predsednika republike in bo predsednik položil tudi prisego na ustavo. Ta volitev ima čisto formalen značaj ter bo samo potrdila volitev revolucionarne narodne skupščine. Tudi ne more iti tu za novo volitev, ker se more volitev vršiti po češki ustavi samo če se predsedniško mesto izprazni vsled smrti ali vsled odpovedi predsednika. Kakšno stališče bodo zavzeli pri volitvi Nemci, ni posebno važno (72 Nemčev, 197 Čehov, 12 Madžarov), pač pa bo njih nastop pokazal njihova smisel za čehoslovaško republiko, napram kateri, kakor znano nimajo posebnih simpatij. Nevažno, a vendar le karakteristično znamenje za njih mišljenje je n. pr. stališče »Reichenberger Zeitung«, katera se je upirala natisniti službeni poziv na podpisovanje državnega premijskega posočila.

Draginjske razmere prilajajo vedno hujše, cene naraščajo. Podražuje pa enako država, kakor privatni trgovec. Tako je bil podražen tobak, zvišane pošte pristojne, zvišani tovorni in vozni tarifi na železnicah od 1. junija naprej. Tudi premogu se je zvišal prevozni tarif za 150 odst., ostalem blagu nekakšno za 100 odst., v osebrem prometu za 50 odst. Cena premoga dosegla vsled tega in vsled davka naravnost vratolomne višine. Stot premoga, ki je stal še spomladni 17 K, stane danes 25 K, stot koksa, ki je stal 35 K, stane 100 K. To vpliva tudi na cene plina in elektrike; tako se je 1 m³ plina podražil za 70 v (na 2 K 30 v). Baje se bodo tudi na električnih cestnih železnicah v Pragi povisile cene, tako za kratke vožnje od 50 v na 1 K in za dolge vožnje od 80 v na 2 K, ali pa se bo uvedla enotna tarifa 1 K 30 v. Tudi moka se s 1. junijem podraži za 100 odst. od 1 K 50 v na 3 K, kar je tem bolj občutljivo kar tudi zaloge že pojema.

Krisa v prehrani je splošno dosegla svoj vrhunec. Razlagajo se s stiskom v Ameriki, v Hamburgu, s stiskom ladjarjev na Labi, vsled česar ni mogoče dobiti mokre na Češko. Najbolj kritičen bo, glasom zadržala prehrambenega ministra, polozaj koncem tega meseca. Pomanjkanje kruha v Pragi je zopet uveljavljen zloglasne fronte pred pekarnami in demonstracije, ki so bile posebno obsežne 11. t. m. Vendar so potekle mirno in ni prišlo nikjer do nasilnosti. Sedaj je prometno ministrstvo

izdal izvozno prepoved za živila, a ta prepoved bi bila moralna zagledati že davnega prej bili dan, dokler je bilo še kaj živil.

To neprjetno situacijo izrabljajo socijalni demokrati za agitacijo proti sokolskemu zletu trdeč v svojih listih, da bo Praga ob zletu oglašana in oropana. Vsled tega zahtevajo, da se zlet odloži, dasiravno dobro vedo, da le češko Sokolstvo storilo vse, da ostalo občinstvo zaradi zleta ne bo prav nič trpelo, nasprotno, da bo Praga v zletnih dneh dobro založena. Sokoli, ki bodo prispevali v Prago na zlet, bodo vse sami dobro pripeljali s seboj bodo po voljasko preskrbjeni. Na vseh 250 bratov ali sester je določen po enkuhar. Vrh tega pa so ameriški Sokoli nakupili za 50.000 dollarjev nakazil na Češko obec sokolsko. Ta pa bo tako dobrijena živila oddala aprovizaciji glavnega mesta Prage za prebivalstvo v času zleta kot priboljšek.

Izredno kulturno slavje je slavil naš narod 12. t. m. stoti rojstni dan svojega načrtevajočega mojstra ritarja v slike Josipa Manesa.

Bil je to pravi češki narodni umetnik, ki je pomenil v naši vpodabljaljajoči umetnosti za nas to, kar pomeni v glasbi Bedřich Smetana. V svojih delih nam je predstavil bogato češko preteklost, ustvaril tipične češke žene, matere in dekleta, otovali

nyi: Na prošnjo mirovne delegacije so mirovno pogodbo v nekaterih točkah izpremenili. Najvažnejša izpremenba je ona, ki se tiče enotne uprave donavske kotline in ki se nanaša tudi na narodno gospodarstvo. Določitev meja se ni izpremenila, tako da bistvene izpremenbe v pogodbi ne moremo beležiti. Omiljenje položaja moremo zreti v tem, da se nam obenem s pozivom na podpis mirovne pogodbe odpira tudi pot k njeni reviziji. Stvar političnega posvetovanja je, da se to praviljenje izrabiti. Bistveno se pogodba ni izpremenila. Na vprašanje vrhovnega sveta, ali se mirovna delegacija čuti pooblaščeno, da podpiše pogodbo ali ne, se je moglo na konferenci glavnih pooblaščencev in pooblaščencev madžarske mirovne delegacije odgovoriti samo tako, da se mirovna delegacija ne čuti pooblaščena. To pa ni v nikaki zvezi z vprašanjem, ali naj se mirovna pogodba podpiše ali ne. Mirovna delegacija bi bila gotovo prekoračila svoj delokrog, če bi bila hotela presojati politične momente, ki naj odločajo usodo države. To je nalogu faktorjev, ki vodijo državno politiko. Mirovna delegacija vrača zaupanje onim faktorjem, od katerih ga je prejela. Čeprav delegacija ni dosegla vidnih uspehov, vendar njen delovanje ni ostalo povsem brezuspešno. Razpoloženje v krogih, ki danes odločajo usodo Evrope, se je v prid Madžarski zelo izpremenilo. — Ko je grof Apponyi končal svoj govor, so mu privedli velike ovacije.

ČASOPISJE IN NITTIJEV PADEC.

LDU Reka, 20. maja. Italijanske novine hočejo z vsemi silami izrabiti padec Nittijskega kabinka v imperialistične svrhe in pišejo sedaj načnadno, da je bil padec italijanskega kabinka uprizorjen vsled čezmernih zahtev jugoslovenske delegacije. Vests o odhodu jugoslovenske delegacije je italijanska nacionalistična javnost sprejela z vesetjem.

VERSAILLESKA MIROVNA PODGOBA.

LDU Washington, 21. maja. (D. kor. ur.) »New York Sun« poroča: Finančni izvedenci odseka za reparacijo so sporočili, da je gospodarski del versailleske mirovne pogode neizvedljiv in da se mora sestaviti na novo.

POLJSKO - MADŽARSKA ZVEZA.

LDU Beograd, 21. maja. Gotovi v Budimpešti in Pragi izhajajoči listi, kakor »Az Ujság« in »Narodni Listy« so v zad. času objavili vesti, ki so jih jugoslovenski časniki ponatisnili, in ki govorijo o nekakšni poljsko-madžarski zvezi. Poljsko poslanstvo je pooblaščeno izjaviti, da so vse te vesti popolnoma neosnovane.

Politične vesti.

= Demisija pokrajinskih vlad. Beograd, 21. maja. Centralna vlada v Beogradu je prejela doslej ostavke sledičnih pokrajinskih vlad, oziroma njihovih zastopnikov: za Bosno in Hercegovino je podal demisiju predsednik dr. Škrški, za Dalmacijo dr. Krstelj; v Beogradu se mudeči podban dr. Potočnjak bo prihodne dni podal svojo ostavko. Ostane samo še predsednik pokrajinske vlade za Slovenijo, katerega bo pozval notranji minister Davidović, da poda svojo ostavko. — Današnji ministrični svet se je bavil tudi s spremembami v pokrajinskih vladah in se je naložilo Davidoviću, da uredi vse potrebno, da pride čimprej do rekonstrukcije v pokrajinskih vladah. Obenem se je naročilo ministru Davidoviću in dr. V. Kukovcu, da izdelata načrt za zakonsko predlogo o delu v načni državi.

= Zborovalna svoboda na Hrvatskem in v Sloveniji. Beograd, 21. maja. Na današnji seji ministrskega sveta se je na predlog ministra Svetozara Pribićevića sklenilo, da se razveljavlja ob pokrajinskih vlad izdana pravoved zborovanju.

= Ministrski svet. Beograd, 21. maja. Današnji ministrični svet se je bavil poleg drugih točk tudi z vladno izjavjo, ki jo bo podala vlada na seji parlamenta dne 26. t. m.

= Poviški prejemkov državnih uradnikov. Beograd, 21. maja. Do prihodne seje narodnega predstavnitelstva bo vlada reševala tekoče posle. Včeraj se je vršil prvi finalni ministrični svet, na katerem se je razpravljalo tudi o rešitvi uradniškega vprašanja. Sklenilo se je, da se dovoli uradnikom provizorično 25% povišanje vseh prejemkov, da se izdelata službeni pragmatika v najkrajšem času, v kateri bo fiksirana ves službeni ustroj in ustrezeno vsem zahtevam uradništva.

= »Ideje in vlada.« Zagreb, 21. maja. Današnja »Rijec« SHS je prinašala članek Jurja Demetrovića pod naslovom »Ideje in vlada, v katerem v iskrenih besedah slika nevzdržno razmerje med demokrato - socijalističnim blokom z ene in med parlamentarno zajednico z druge strani. Potom »sporazum« je došlo med strankami

POLJSKO - BOLJŠEVIŠKA VOJNA.

LDU Moskva, 21. maja. (DKU - Brezžično) Dne 14. maja so rdeče čete na fronti 75 vrst južno od Polocka preboleli poljske črete. Ko so uničile dve poljski diviziji, so zasedle dne 17. maja že 4000 kvadratnih vrst ozemlja z več kot 190.000 prebivalci in z mestoma Disno in Lepom in zajele ogromno množino vojnega materiala, med tem mnogo francoskega izvora. Morala poljskih čet je zelo padla. Poljska poveljništva so menda izgubila glavo. Provincija Minsk je pobunjena. Vstaši so zatrivali, da je sedem vlakov s četami skočilo s tira.

LDU Varšava, 21. maja. (DKU Brezžično.) Po poročilih poljskega Rdečega križa iz Kijeva, je v mestu kolera. Ker ni zdrave pitne vode, pije prebivalstvo vodo iz Dnjeprja. Zdravil ni, vsakovrstne bolezni se širijo.

LDU London, 20. maja. (Brezžično). Boljševiki žavljajo, da so v bližini železniške proge Polock-Molodečno severno od mesta Lepel prodri sovražno fronto v daljavo 50 milij. Na svojem prodiranju so boljševiki zasedli Lepel in Polock. V odsek Kijev je položaj neizpremenjen.

FRANCIJA IN RUSIJA.

LDU Varšava, 20. maja. (Dun. kor. ur. — Reuter.) Ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin je izjavil zastopniku »Petit Parisien« da je Francija ona država, ki uprizaria najhujšo gonjo proti sovjetski Rusiji. Dokler se to ne predogovari, se ne more računati na naklonjenost Rusije glede plačevanja dolgov.

VLADA NA KRIMU.

LDU Dunaj, 21. maja. (ČTU) Kakor poroča »Neue Freie Presse«, sestavlja naslednik Denjikinov general Wrangel na Krimu novo vlado.

EKSTREMISTI NA FRANCOSKEM.

LLDU Pariz, 20. maja. (Dun. kor. ur.) Zbornica nadaljuje razpravo o interpelacijah. Poslanec Cachin izjavlja, da se bolujejo železničarji za splošno dobrobit, če zahtevajo socializacijo železnic. Konča z napadom na ministrstvo. Notranji minister Stoeg dokazuje, da je gibanje ekstremistov naperjeno proti vodstvu splošne delavske zveze, tako da je postal to gibanje nasilje proti vladni, ker meri gibanje na to, da oškoduje gospodarsko življenje države. Dolžnost države je, da se upre temu za državo nesrečnemu postopanju. Končno izjavlji minister: Dejstvo, da se napori voditeljev razblinjava ob zdravem razumu delavcev, ojačuje naše zaupanje v bodočnost. (Živahnno odobravanje.) Ministrski predsednik Millerand čestita govorniku.

kratki niso popustili ni v eni svojih zahetov. Tudi njihovo stališče napram spremembu agrarne reforme je neizpremenjeno in znači veliko zadodjele za demokrate, da je bil imenovan za ministra agrarne reforme dr. Henrik Krizman. Politika demokratske zajednice se bo nadaljevala po začrtani ameri. Teče sporazuma med demokratičnimi ministrskim predsednikom dr. Vesničem in zavezanimi v posebnem protokolu med Vesničem in Draškovičem. Vprašanje volilnega zakona ne bo tvorilo velikih zaprek, večje neprilike bo povzročala nova ustava, ker obstajajo v tem pogledu precejšnje diferenčne med strankami. — Po referatu dr. Markoviča se v njej izrazilo marsikako skepsično mnenje o uspehih sedanja vlade. Končno se razpravljajo še o nekaterih internih zadevah.

= Radikalci iz Voivodine proti vladni. Beograd, 21. maja. »Narodno delo« poroča, da so radikalci iz Voivodine silno ogorenji nad imenovanjem dr. Krizmana za ministra za agrarne reforme, da nameravajo izstopiti iz radikalne stranke, osnovati lasten klub voditi proti vladni najstrožjo opozicijo.

Zavlačevanje volitve. Beograd, 21. maja. »Pravda« poroča iz krovov parlamentarne zajednice, da misli parlamentarna zajednica zavlači volitve za konstituanto na začetek prihodnjega leta, da dobe na ta način stranke zajednice čas, da agitirajo v svojo korist. List pristavlja, da to ne sme biti, ker je vendar dr. Vesničev program v tem osiru popolnoma jasen ter zahteva takojšnjo izvršitev volitve.

Beogradski dopisnik zagrebških »Novosti« poroča, da je imel priliko razpravljati o tem vprašanju z nekim članom parlamentarne zajednice, ki je izjavil, da ni namen parlamentarne zajednice, zavlači volitve, da pa bo trajalo nekaj časa, predno bo parlament sprejet novi volilni red. Po sprejetju volilnega reda bodo trajale predpriprave za volitve, tako sestave volilnih imenikov, volilnih komisij itd. najmanj zopet sto dni, tako da ni pričakovati, da bi se izvršile volitve pred novembrom tega leta.

= Stojan Protić v Zagrebu. Zagreb, 21. maja. Danes je došel v Zagreb minister za konstituanto in bivši ministrični predsednik Stojan Protić. Ko preštudira tu razne uredbe, odpotuje Protić v Lubljano.

= Podrecca o papeževem delegatu na Reki. Reka, 20. maja. Pod naslovom »Vatikan duševni začitnik Reke« je približil Podrecca, urednik »Asine«, daljši članek, v katerem zagovarja nastop rimske kuriije, ki je poslal na Reko svojega oddolžnika v osebi Constantina, kot pamečen in umesten korak italijanskega papeža. S tem korakom se le začítilo italijansko Reko in težko je presoditi, ali je ta korak občudovati bolj s staljico, da le koristen Italiji, ali kot diplomatsko fineso, s katero se je zasluralo Reki zaščito papeža. Velično vprašanje je, s kakim občutki bodo sprejeli Jugoslaveni to vest, na vsak način pa nam ni težko konstatirati, da je ta korak Vatikana boljši od vseh dosedanjih ukrepov italijanske vlade.

= Nemci občudjujejo Čehoslovačko. »Frankfurter Zeitung« se je te dni bavila s trgovskim prometom med Nemčijo in čeho-slovaško republiko. Promet je živahan in kaže razvoj med obema državama, ki bi segel še visoko. Nemci isčejo s Čeho-Slovaki dobrimi političnimi odnosnimi in v Berlinu pridemo delujejo v svetu gospodarskih stilov s čeho-slovaško republiko. Ustanavljajo se v to v svetu tudi nemški zavodi. »Europäische Wirtschafts-Zeitung« občudjuje, kako se lepo razvija čeho-slovaška republika in kako vstopa v svetovno gospodarstvo kot najmočnejša med novo nastalimi državami. Njena osamosvojitev pa zadaja smrtno rano gospodarstvu nemških alpskih dežel. Vlisco se dviga čeho-slovaška država, vse lše stilov in z njim, vse smatra kot glavno in najboljše državo v sredini Evrope, katero čaka najlepša bočnost.

= Dosti je krv! Živel mir! V Pragi se je vršilo veliko zborovanje proti poljsko - ruski vojni. Ostre besede so padale na naslov Poljakov in navzoči zastopniki vseh narodnosti v Rusiji, Velikorusi, Belorusi, Ukrainski, Poljski itd. so sprejeli rezolucijo, ki kipi ogroženja proti postopanju Poljakov in s katero slovensko protestirajo proti nadaljnemu prelivanju krv in bratomornemu klanju. Pozivajo češko demokracijo in demokracijo vsega sveta na protest proti poljsko - ruski vojni. Resolucija se zaključuje z vzkrikom: Dosti je krv! Naži mir vseh delajočih ljudi na vsem svetu!

= O bodočnosti Dunaja je govoril dunajski župan s francoskim poslancem Morganem. Župan je povedjal, da nič ne kaže, da bi se blifal upadek Dunaja, marveč se veseljane vidi trud za prispevanje k razvoju produkcije. Grov prvi vrsti za izkoristitev dunajske vodne sile in razvoj proizvodnje zadružil vodstvo prebivalstva iz dunajskoga mesta. Ako odide nekaj Čehoslovakinj, jih nadomesti austrijsko vodstvo. Bilo bi napačno, da bi Francija mislila, da si Dunaj ne more zagurati bodočnost. No, dunajski župan je pač govoril tako, ker mu je govoril pri eni usoda dunajskoga mesta, ali francoski poslanec si je gotovo mislil svojo v odločil pravopredstavnost o dobri bodočnosti Dunaja. Kajti nad Dunajčanom se ne opirejo na realni temelj. Dunaj je bil res velik in bogat, ali ne radi tega, ker je bil glavno mesto alpskih dežel, marveč je bil srednje države in sta takrat vanci velikost in bogastvo s raznimi strani blivje velike države.

= Kako je v Nemčiji? Nemški avstrijski listi poročajo o veliki dražnji v Nemčiji, poslovno pa v Berlinsku, kjer dočasno je došlo med strankami. Dostopni

dobi oseba le 10 dnevov na teden. Pri verižnikih se sicer dobi več mesec, toda po visokih cenah. Gos stane 200 mark. Beli moke sploh ni, srednje vrste pa se plačujejo po 15 mark kg. V Berlinsku je nad 5000 strank brez strehe, ker ne morejo dobiti stanovanja. Boljša soba stane letno najmanj 1000 mark. Pojnik morajo večidel prenočati v železniških spalnih vezovih. V srednje dobre gostilni se plača za navadno kosilo 20 do 30 mark. Gledališča posecojo le verižniki in vojni dočinkarji, ker stane na primi v državnem gledališču vsak prostor za primjero 100 mark, drugače pa dober prostor najmanj 30 do 40 mark. Silno se je počivali tudi oblike in perilo, dočim so se znižale cene kožuhovini, usnjarskih izdelkov, galanteriji in pravim preogram. Edino upanje za boljšanje sedanjih življenskih razmer imajo Nemci v svoji industriji, ki dela s polno paro.

= Hamburg prosta luka za Čehoslovačko. »Vossische Zeitung« poroča, da pride v kramket v Berlin uradna čehoslovačka komisija v svrhu pogajanj z nemškimi oblastmi glede gospodarsko-

političnih vprašanj in predvsem glede odstopitve dela hamburškega pristanišča, ki naj služi Čehoslovački za uvoz in izvoz lesa ter anilinovih barv.

= Dr. Renner proti komunistom. Ob prilikl socialističnega shoda v Linu je govoril tudi dr. Renner o gospodarskem in političnem položaju Nemške Avstrije. Komunistični propagandi je rekel tole: Nasilno uveljavljene diktature proletariata bi bila vabljeno-igra, skozi skozi socialnodemokratično, nemško dijaštvu pa n. V nasprotu z ruskimi kmetji, stoji nemški kmetje načelod od socijalne demokracije in ne bi nikdar priznali diktature proletariata. Samo poročila o zadnjih nemirih v Linu so povzročila, da so kmetje delali težave pri dovozu mesa. Vsak poskus, uvesti diktaturo proletariata, je zločin na delavščinu, ker smo tudi sicer glede živeža in surovin odvisni od inozemstva, iz Rusije pa ne moremo dobiti ničesar.

Še eno besedo k stanovanjskim naredbam.

Prosluli zadnji dve stanovanjski naredbi neženantno izpreminjata obstoječe zakone. Z eno potezo se črtajo dolobe §§ 1090 obč. drž. zak. (o najemnih pogodbah) ter §§ 560 civ. pr. r. in nast. (o postopanju v najemnih stvareh.) Naredbi torej globoko posegata v materialno, kakor v procesualno pravo. Oboje izpreminjata tako temeljito, da je naravnost revolucionarno. Takih izprememb v pravni državi pač ne smemo riskirati z navadnimi naredbami, ako nočemo omajati vsega pravnega temelja. Zlasti ne, ako si dovoljuje tak načrte podreje podrejeno upravno oblastvo, kakor je vsaka pokrajinska vlada. V najboljšem slučaju bi se moglo, spričo neurejenim ustanovanjem razmeram v naši državi, pripoznati veljavnost naredbi, ki bi jo sklenil ministrični svet ter odobril kralj. Vsaki drugi naredbi, izpreminjajoči veljavne zakone, moramo odrekati pravno moč in veljavno.

V smislu obč. državljanskega zakonika in civilnopravnega reda sta stranki v najemnih stvareh najemodajalec na eni ter najemnik na drugi strani. Ta dva sta pogodnika, ki sta si pridobili pravic iz najemne pogodbe, pa prevzela tudi dolžnosti iz nje. Med pravicami iz najemne pogodbe je šteti pravico do odpovedi, ki pristoja edino le enemu ali drugemu izmed pogodnikov. Te pravice jima brez izprememb dot. zakonitih dolob ne moremo odvzeti, niti ne moremo pogodnikoma prisilno suplirati tretje osebe, bodisi to tudi — iz javno pravnih izvirov — država.

V smislu vladine »naredbe« vrši odgovorno pravico vlada in sicer brez vedenosti in brez poprašanja najemodajalca, hišnega lastnika, pa v njegovem imenu. Drž. stanovanjsku uradu je dana pravica, da odpove stanovanje strankam v hiši, če lastnik o odpovedi nima niti pojma: sas je njega o odpovedi niti ne obvesti. Pač pa se obvešča delodajalec uslužbenec, ki se ga tem potom posredno hoče prisiliti do zgradbe nove hiše, ki pa stoji popolnoma izven najemno - pogodbenega razmerja

= Napadi na lesne obrti in Auerspergovci gozdovi. Napadi »Napreja« na našo lesno industrijo nas silijo, da informiramo javnost

Turistika in sport.

Prvenstvene nogometne tekme. Na Binkoštnem nedeljo in ponedeljek, dne 23. in 24. maja se vrše na prostoru SK Ilirija prvenstvene tekme: V nedeljo ob 17. uri: Slovan - Celjski atletiki; ob ½ 19. uri: Ilirija - Rapid. — V ponedeljek ob 17. uri: Ilirija - Celjski atletiki; ob ½ 19. uri: Slovan - Rapid. — Blagovna se odpre ob 16. uri. — Vstopnina običajna. — Ob vsakem vremenu.

Automobilski vožnji. Automobilsko prometno delniška družba v Ljubljani otvorila redni avtobus-promet o Binkoštkih skozi romantično Kokrsko dolino in preko Jezerskega sedla v Železno Kapljo. Auto bo odhalil iz Kranja ob 15. in dosegn v Železno Kapljo ob 18. — Odhod iz Železne Kaple ob 5. zjutraj — prihod v Kranj ob 8. dopoldne. — Pristojbina za predznambo sedeža stane 5 K. — Pripraviti se je vedno le na končnih postajah ali v Kranju ali v Železni Kaplji. Začetkom junija pa se otvoriti že tudi redni promet na drugi proggi: Vetrinj-Vrbsko lezero (ob cell obali) — Kokrska dolina — planin. letovišče Jezersko — kopališče Bela — planin. letovišče Železna Kaplja pod Ostrcem (Obir) s planin. kočo in meteoreologičnim opazovališčem kakor posebno tudi letovišče v kopališču Vrbsko jezero so najoddalješče tujsko prometne postojanke v severni Sloveniji, zato turistom, izletnikom in letoviščnikom najtoplje priporočamo omenjeni avtomobilski progi.

Prvenstvene tekme v Beogradu. Odločilna tekma za prvenstvo v beogradskem nogometnem podzvezdu med beogradskim sportklubom in »Jugoslovijec« je izpadla v 20. v korist BSK.

Nedeljska dirka kluba kolesarjev in motociklistov Ilirija se je vršila kot otvoritvena prireditev kolesarskega sporta pri nas. Startalo se je v štirih tekmacah: dirka novincev, juniorjev, glavna dirka in tolažilna dirka. V dir-

ki novincev je dirkalo 14 dirkačev, ki so imeli voziti 5 km. Kot prvi je dosegel na cilj g. Babnik Al., ki jo prevozil progo v 9 min. 41 2/5 sek., drugi g. Bar Vinko, ki je vozil 9 min 45 4/5 sek. in tretji g. Širnik v 10 min. 5 4/5 sek. ostali so prispolili v razmeroma kratkem presledku za temi na cilj. Dirkač je kot novince pohvalno omenil, kajti vozili so s hitrostjo 80 km, imeli pri tem obratno točko, kar je gotovo tudi precej upivalo na uspeh. Kot druga tekma je bila dirka juniorjev (t. j. dirkačev, ki so že dirkali, pa se še niso priborili darila, istotako na progi 5 km z 9 dirkači). Prvi je dosegel na cilj g. Bevc Josip v 9 min. 19 1/5 sek., drugi g. Siard Al. v 9 min. 21 3/5 sek. in tretji g. Držaj Rud. v 9 min. 22 sek. Tudi ti so vozili tako dobro in znatno prekoslili novincev. Najzanimivejša je bila glavna vožnja, ki je vsebovala poznana imena prvakov še s prejšnjimi tekmi in ki je obetaela hud boj. Startna lista je obsegala 20 tekmovalcev za progo 10 km. Prvenstvo je odnesel g. Reboli Ivan v 32 min. 3/5 sek. drugi je bil g. Šiškovič Zorko z 34 min. in tretji g. Bevc Josip z 35 min 1/5 sek. Med vožnjom se je pripetila mala nezgoda, g. Babnik je padel, tako, da je zaprl cesto za njim vožčim, kar je povzročilo, da je padel še g. Siard in za njim g. Bevc, ki je stri s tem g. Siard kolo in mu onemogočil nadaljnjo tekmovanje. Vendar je g. Bevc toliko dosegel, da je prišel še tretji, ter se s tem pokazal izbornega dirkača. Kot zadnja tekma je bila tolažilna dirka na 5 km za vse one, ki so pri teh tekmacah ostali brez darila. Pošleli so g. Solar z 9 min 54 1/5, drugi Zanoškar, tretji Bar Franc. Dirke so pokazale, da imamo izvrstne moči, katerih je treba samo uvesti v sport in gojiti, pa bomo v kratkem mogli štetiti značne uspehe tudi na tem športnem polju.

Najnovejša poročila.

URADNIŠKI PREJEMKI.

Beograd, 21. maja. (Zasebno.) Za mesec junij se dovoljuje 25% povišanje plač javnih nameščencev ter 100% povišek doklad za obiteljske člane.

Finančni minister je povišal vsem uradnikom in neukaznim nameščencem njihove doseganje dohodka za 25%, tako da bodo imeli sedaj višji uradniki 25 dinarjev dnevnic, nižji 20 in neukazni nameščenci 12 in pol dinarjev dnevno. To velja za mesec junij. Kasneje namerava finančni minister urediti uradniške plače končnoveljavno s poviškom za 25%. Vse to velja le za uradnike in nameščence v državi.

STOJAN PROTIC V ZAGREBU.

LDU Zagreb, 21. maja. Davi je prišel v Zagreb minister za konstituanto g. Protic. Z njim so prišli tudi minister za pošto in brzojav dr. Drinković, minister za šume in rude Kovačević in poverenik deželne vlade za notranje stvari dr. Potočnjak. V ministrovem spremstvu se nahajajo vsečiški profesorji dr. Slobodan Jovanović, dr. Lazza Marković, dr. Vošnjak in dr. Kumanudi. Ministra Protice je pričakoval na kolodvoru ban dr. Laginja. G. Protic se je odpeljal z njim v banske dvore, kjer ostane banov gost. Z ministrom Proticom je obenem prišla tudi njegova hčerka.

ORGANIZACIJA INTELEKTUAL-LOV.

LDU. Beograd, 21. maja. V nedeljo dopoldne se vrši na tukajšnjem vsečilišču zborovanje duševnih delavcev, na katerem se ugotovi končnoveljavna organizacija intelektualov.

IZVEŽBANJE OROŽNIKOV.

LDU. Beograd, 21. maja. Poleg orožniške in častniške šole v Kamencih se pri vsaki orožniški brigadi ustanovlji poseben tečaj za izvežbanje orožnikov. Ti tečaji bodo trajali dva do tri mesece. Vršila se bodo predavanja o preiskovalni službi. Na ta način se bodo orožniški izvežbali za samostojno službo na orožniških postajah.

ANGLEŠKO - JAPONSKA ZVEZA.

London, 21. maja. Med angleško in japonsko vlado se vrše predpraprave za obnovitev angleško-japonske zveze, ki poteka mesece junija. Zveza je bila sklenjena prvič l. 1902., obnovljena pa l. 1911. V diplomatskih krogih so mnenja, da pogodba topot ne bo več tako ugodna za Japansko, ki se nahaja sedaj v polnoma drugi situaciji, kakor pa leta 1911. Angleško-japonska zveza je prišloga Japanski, da je danes ona fakтиčno v oblasti hegemonije v Aziji. Zveza z Anglijo je omogočila Japanski, da je premagala dve največji svetovni velesili Kitajsko in Rusijo, da je anektirala Korejo in dobila od Nemcov Kiaučav in Santung. Japonci imajo sedaj v posesti glavnatajška in sibirška pristanišča, so si osvojili Vladivostok. Sahalin in pokrajino Amur.

Z DALINEGA VZTOKA.

Pariz, 21. maja. Japonski kurirji so prinesli sledeteča poročila o položaju v Vladivostoku: Med japonsko vlado in začasno vlado v Vladivostoku se je sklenila pogodba, na podlagi katere bo izdala vladna vladna

ki novincev je dirkalo 14 dirkačev, ki so imeli voziti 5 km. Kot prvi je dosegel na cilj g. Babnik Al., ki jo prevozil progo v 9 min. 41 2/5 sek., drugi g. Bar Vinko, ki je vozil 9 min 45 4/5 sek. in tretji g. Širnik v 10 min. 5 4/5 sek. ostali so prispolili v razmeroma kratkem presledku za temi na cilj. Dirkač je kot novince pohvalno omenil, kajti vozili so s hitrostjo 80 km, imeli pri tem obratno točko, kar je gotovo tudi precej upivalo na uspeh. Kot druga tekma je bila dirka juniorjev (t. j. dirkačev, ki so že dirkali, pa se še niso priborili darila, istotako na progi 5 km z 9 dirkači). Prvi je dosegel na cilj g. Bevc Josip v 9 min. 19 1/5 sek., drugi g. Siard Al. v 9 min. 21 3/5 sek. in tretji g. Držaj Rud. v 9 min. 22 sek. Tudi ti so vozili tako dobro in znatno prekoslili novincev. Najzanimivejša je bila glavna vožnja, ki je vsebovala poznana imena prvakov še s prejšnjimi tekmi in ki je obetaela hud boj. Startna lista je obsegala 20 tekmovalcev za progo 10 km. Prvenstvo je odnesel g. Reboli Ivan v 32 min. 3/5 sek. drugi je bil g. Šiškovič Zorko z 34 min. in tretji g. Bevc Josip z 35 min 1/5 sek. Med vožnjom se je pripetila mala nezgoda, g. Babnik je padel, tako, da je zaprl cesto za njim vožčim, kar je povzročilo, da je padel še g. Siard in za njim g. Bevc, ki je stri s tem g. Siard kolo in mu onemogočil nadaljnjo tekmovanje. Vendar je g. Bevc toliko dosegel, da je prišel še tretji, ter se s tem pokazal izbornega dirkača. Kot zadnja tekma je bila tolažilna dirka na 5 km za vse one, ki so pri teh tekmacah ostali brez darila. Pošleli so g. Solar z 9 min 54 1/5, drugi Zanoškar, tretji Bar Franc. Dirke so pokazale, da imamo izvrstne moči, katerih je treba samo uvesti v sport in gojiti, pa bomo v kratkem mogli štetiti značne uspehe tudi na tem športnem polju.

PONAREJEVACI BANKOVCFV.

LDU Dunaj, 21. maja. (CTU) Dunajska policija je aretirala celo družbo poljskih Židov zaradi ponarejevanja kolkov na tisočkah. Ponaredili so kolke za 60 milijonov kron.

POVSODI BOLJEVIŠKI PRSTI.

LDU Pariz, 21. maja. (DKU) — Preiskava pri nekem odpruščenem železničarju je odkrila celo vrsto načrtov za ustanovitev sovjetske vlade na Francoskem. Hišne preiskave pri več železničarjih so dognale, da so pri sedanjem stavarskem gibanju vodilni elementi ruski boljeviški.

LDU Pariz, 21. maja. (DKU) Na včerajšnji seji angleške spodnje zbornice je bilo vladil stavljene več vprašanja glede vojnega stanja med Poljaki in boljeviški. Državni podmajnik za zunanje stvari Harmsworth je izjavil, da ni res, da bi bila Avstrija velike množine municipije dobavila dunajski ententi komisiji in da bi bila ta municipija pod varstvo zavezniških sil.

GOSPODARSKI POLOŽAJ ITALIE.

London, 21. maja. »Manchester Guardian« piše ob prilikri razgovor med francoskimi in angleškimi zastopniki v Folkestone, da zavezniški ne smejo pozabiti težkega gospodarskega položaja v Italiji. List konča: Položaj v Italiji je najbolj žalosten od vseh ostalih držav.

BLAGOSLOV DVEH PAPEŽEV.

Pariz, 20. maja. »Le Radical« razpravlja o italijanski krizi in piše: »Nittja so strmoglavlji socialisti in kataliki. Nastal je sedaj kurijozitet: Po parlamentarni logiki bi morali sedaj socialisti in kataliki se stavitvi novo vladu. Tej novi vladni bosta dala svoj blagoslov oba papeža Benedikt XV. in Vladimir Lienin.

Društvene vesti in prireditve.

Društvo državnih računskih uradnikov za Slovenijo ima svoj redni občni zbor dne 27. t. m. ob 20. uri v mestni posvetovnici na magistratu. Dnevnih red: 1. Poročilo odbora. 2. Vložitev novega odbora. 3. Določitev članarine. 4. Slučajnosti. Gg. tovarši naj v smislu društva, pravil š 14 toč. 8 vložitev predloge vsej 5 dni pred občnim zborom vnošljivo društvenemu predsedniku. Polnoštivalna udeležba je najnjo potrebljena. Odbor.

I. društvo ljubljanskih hišnih posestnikov je imelo 16. t. m. v veliki dvorani Uniona občni zbor, kateroga se je udeležilo nad 600 ljubljanskih hišnih

posestnikov. Občni zbor je otvoril društveni predsednik g. nadsvetnik Frelih ki je podal dolgo poročilo o društvenem delovanju od maja 1919 do maja 1920. Odgovor je primerno komuniste, ki zahtevajo socijalizacijo hiš po geslu »Lastnina je tatvinac. Napovedal je oster boj hišnih posestnikov proti uveljavljanju avstrijskega zakona o varstvu najemnikov, ki je v največjemu škodo hišnih posestnikov. Lani sprejeti resoluciji so načelni gluhu učesa pri osrednjem in deželini vlad. Ker je začelo vedno bolj primanjkovati stanovanj, so sklicali brezstanovančni shod, na katerem so zahtevali ustanovitev državnega stanovanjskega urada, nakar je tedanji minister za socijalno skrb Goršček brzojavil poverjeništvu za socijalno skrb, da se mora v Ljubljani taka prekrbsti 500 stanovanj. Torzej 500 družin bi moralno zapustiti Ljubljano, da bi prislo drugih 500 v stanovanje! Ta ukaz je bil seveda neizvlejiv. Ker si vladni upravni pokoriti vsi koncesionirani knjigotrči, ker jim sicer društvo zaprije vse vire. 5. Slovenski knjigotrči iz zasedenega ozemlja zahtevajo, da poravnamo zaostale kronske račune iz zadnjega časa v lirah, sklicevajo se na odlok gen. div. komisarjata v Trstu, čimur se bo dalo izogniti dogovorno, da bo tudi načelni vlad v zasedenem ozemlju hotela voditi do nas »ljubezen in ne ederstvo«. Sicer vemo, da je načelni dogovor glede povsik ilustrativ, ker kupovalec knjig iz zasedenega ozemlja, kateremu se naznani dogovorjeni povsik, ubere navadno pot v drugo knjigarno in kupi tam knjige, ki so dočasno v občini. Društvo je bilo dočasno v postopanju proti slovenskim kulturnim delavcem, pisateljem kot knjigotrčem, ker ne res ve kaj dela!!! Knjigotrč Slovenia.

g Jugoslovanskim vrnarjem.

Vrtnice naj bi dobole imena zaslužnih vratnic, ki so načinili v kdo naj bi to določil? Imamo na nači jugoslovanske zemlji na tisoče vratnic, ki še nosijo imena krvolčnih Habsburzanov in Prusov. Strokovnjaki, zedeniti se, kako naj se zovejo vratnice v vodbe, kako naj bi bilo umestno, da se sezavti za to komisijo ali kaj enakega? Vinko Kafelj, posestnik in sodni kancler. Žabja vas pri Novem mestu.

g Tovarne za cement in stavbena podjetja v Sloveniji. Stavbena podjetja počivajo v celih Sloveniji, ker ni dobiti potrebnega stavbnega materiala, posebno portlandskega cementa iz domačih tovarn Zidan i most in Trbovlje. — Tovarna cementa Zidan most je dočasno v postopanju v lahko izdola dnevno do 6 vagonov cementa. Tovarna dobiva dnevno nad 20 naročb na cement, tako, da je že sedaj predbeleženo nad 500 vagonov, razpolasti pa niso. Tovarna ima vodilno vrednost v zgodnjem vsega 8 vagonov premoga za žganje cementa, dodatno potrebuje za polni obrat 15 ton krosnovega premoga dnevno. Popolnoma jasno je, da ako ne pride odpomenu, pride tudi na to tovarno popolna katastrofa. V tovarni je usluženih do 350 delavcev, katerim se do prav sedaj počiva do 140% na uro. Tovarniški ravnatelj bil je že ponovno pri delih na to danes sprejet vsega 8 vagonov premoga za žganje cementa, dodatno potrebuje za polni obrat 15 ton krosnovega premoga dnevno. Popolnoma jasno je, da ne pride odpomenu, pride tudi na to tovarno popolna katastrofa. V tovarni je usluženih do 350 delavcev, katerim se do prav sedaj počiva do 140% na uro. Tovarniški ravnatelj bil je že ponovno pri delih na to danes sprejet vsega 8 vagonov premoga za žganje cementa, dodatno potrebuje za polni obrat 15 ton krosnovega premoga dnevno. Popolnoma jasno je, da ne pride odpomenu, pride tudi na to tovarno popolna katastrofa. V tovarni je usluženih do 350 delavcev, katerim se do prav sedaj počiva do 140% na uro. Tovarniški ravnatelj bil je že ponovno pri delih na to danes sprejet vsega 8 vagonov premoga za žganje cementa, dodatno potrebuje za polni obrat 15 ton krosnovega premoga dnevno. Popolnoma jasno je, da ne pride odpomenu, pride tudi na to tovarno popolna katastrofa. V tovarni je usluženih do 350 delavcev, katerim se do prav sedaj počiva do 140% na uro. Tovarniški ravnatelj bil je že ponovno pri delih na to danes sprejet vsega 8 vagonov premoga za žganje cementa, dodatno potrebuje za polni obrat 15 ton krosnovega premoga dnevno. Popolnoma jasno je, da ne pride odpomenu, pride tudi na to tovarno popolna katastrofa. V tovarni je usluženih do 350 delavcev, katerim se do prav sedaj počiva do 140% na uro. Tovarniški ravnatelj bil je že ponovno pri delih na to danes sprejet vsega 8 vagonov premoga za žganje cementa, dodatno potrebuje za polni obrat 15 ton krosnovega premoga dnevno. Popolnoma jasno je, da ne pride odpomenu, pride tudi na to tovarno popolna katastrofa. V tovarni je usluženih do 350 delavcev, katerim se do prav sedaj počiva do 140% na uro. Tovarniški ravnatelj bil je že ponovno pri delih na to danes sprejet vsega 8 vagonov premoga za žganje cementa, dodatno potrebuje za polni obrat 15 ton krosnovega premoga dnevno. Popolnoma jasno je, da ne pride odpomenu, pride tudi na to tovarno popolna katastrofa. V tovarni je usluženih do 350 delavcev, katerim se do prav sedaj počiva do 140% na uro. Tovarniški ravnatelj bil je že ponovno pri delih na to danes sprejet vsega 8 vagonov premoga za žganje cementa, dodatno potrebuje za polni obrat 15 ton krosnovega premoga dnevno. Popolnoma jasno je, da ne pride odpomenu, pride tudi na to tovarno popolna katastrofa. V tovarni je usluženih do 350 delavcev, katerim se do prav sedaj počiva do 140% na uro. Tovarniški ravnatelj bil je že ponovno pri delih na to danes sprejet vsega 8 vagonov premoga za žganje cementa, dodatno potrebuje za polni obrat 15 ton krosnovega premoga dnevno. Popolnoma jasno je, da ne pride odpomenu,

Včetajčji hlevov in zajev prve vrste za plemo, Brun voz zaprt, 3 konji in več težkih vozov z metrsko trugo proda Počivnik Karol, Dolenjska c. 35, 3514

Kontoristinja, zmožna, slovenščine in nemščine kakor tudi stenografije, se sprejme pri Marku Rosenberg, trgovina Ljutomer, s popolno oskrbo v hiši. 3634

Gradbeni prostor se prodaja v mestu za K 25000. Vprašanje: Krekova ulica št. 22. Maribor. 3639

Prodajo se nove oprave iz trdega lesa za spalne sobe. Vodmat, Jenkova ulica 7. 3642

Sivilska vajenka, mirna deklika v Ljubljane ali okolice, se takoj sprejme. Modni salon Štefanc, Bežin Kongresni trg 6. 3528

Upravitelj ekonom, 42 let star, dober strokovnjak v vseh panogah gospodarstva, želi premeniti mesto. Ponudbe pod: "Ekonom", 3650 na upravnštvo Slov. Naroda.

Mayerjev konverzacijski leksikon, novejša izdaja, se kupi. Ponudbe z letnico izdaje in ceno na upravnštvo Slov. Naroda pod: "Antikvarično", 3634.

Išče se lokal za skladiste kakor tudi soba za tudi prazna. Ponudbe pod: "Trgovcev", 3659 na upravnštvo Slov. Naroda.

Prodaja se tevorni avto italijanski Fiat za 250 kg v popolnoma dobrem stanju z gumami. Ponudbe pod: "Tevorni avto", 3660 na upravnštvo Slov. Naroda.

Prodaja se bilard dobro ohranjen bilard, z igranje na obe strani (Wendebrett). Kje, pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 3662

Pozor! Na prodaj je lep, popolnoma nov močan mesarski vozilček, tudi poraben za brek, po primerni ceni. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 3666

Psa čuvaja, zanesljivega, za dvorišče novi stroj (Aufzug) (samovo strojne dele) za 4-500 kg kupi M. D. Ponudbe pod: "M. D.", 3668 na upravnštvo Slov. Naroda.

Išči se vrtom se prodaja ali zamenja za malo posestvo ali gostilno. Nahaja se 10 minut od juž. kolodvora. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 3669

Mlad agilen trg. izobražen mož išče trgovska ali industrijska zastopstva s sedežem v Mariboru. Ponudbe pod: "Marilj", 31 poštno ležeče Ljubljana. 3670

Dober in zanesljiv uratski pomočnik se proti dobrati takoj sprejme pri F. Čuden, Prešernova ulica 1. 3674

Iščem trezrega in zanesljivega hlapca za konje proti dobrati plači in hrani. Biti mora vajen vožnje iz gozda. Franc Ravnikar, mestni tesarski mojster, Luharova ulica 25. 3676

600 K nagrade dobi, kdor mi naloči stanovanje ali eno veliko ali dve majhni neneblirani sobi takoj ali poznje za solidnega gospoda. Ponudbe pod: "Takoj ali pozneje", 3677 na upravnštvo Slovenskega Naroda.

Prodaja se hiša v Spodnji Šiški, na lepem prostoru. Ponudbe pod: "Gotovalna" na poštno ležeče Ljubljana. 3637

Licitacija.

Dne 27. maja tega leta ob 10. dopoldne se bo vršila pri intendanturi Dravske divizije u Ljubljani licitacija za oddajo mesta za ljubljansko garnizijo za mesec junij, h kateri se vabijo vsi interesenti. Predpisani uslovi se zamenijo prebrati dnevno ob 8.-10. dopoldne v pisarni intendanture Kazina I. nadstr. Komanda dravške divizije E. Br. 72. 3665

STAMPILJE iz kavčuka
Ciril Sitar
Ljubljana
sv. Petra cesta 13.

Brošura
"Pod novim orlom"

je izšla v ponatisu. - Dobri se v "Narodni knjigarni" v Ljubljani, Prešernova ulica 7. - Cena s poštino 15 K. Narčilo se rešujejo le proti pošiljatvi zneska v naprej ali pa po povzetju.

Potporučnik
Pavel Zobec
Milica Zobec roj. Klofutar
poročena
dne 22. maja 1920.
Ljubljana Tržič

Zanesljivega kočija istem za takojšnji nastop. Predstaviti se osebno med 12.-2. ure pop. Pražakovna ulica 10, 1. nadstr. desno. 3694

Iščem trezrega in pridnega hlapca za kmečka dela. Gabrijel Erčec, Zapuščna pošta Begunje pri Lesčah. 3631

Prodaja se tritonki tevorni avto ter več luksurioznih avtomobilov. Ponudbe pod: "Avtomobili", 3647 na upravnštvo Slov. Naroda. 3647

Prodaja se nekaj vinskih sodov. Ponudbe pod: "Sodi", 3648 na upravnštvo Slov. Naroda. 3648

Kupi se večja množina starih testonov Če tudi prepereli. Cenj. ponudbe pod: "Testoni", 3649 na upravnštvo Slov. Naroda. 3649

Išče se močan šivalni stroj za sevrostroko. Najrajski "Minerva C.". Ponudbe na Ivan Kravos, sedlarška delavnica v Mariboru. 3685

Kupujem rompike za strešno, rezano ter stare vrste opekarne. Ponudbe na opekarne I. Oražem, Selce 30, Meste pri Ljubljani. 3617

Rafija - išče se za privezovanje trt in sajna dnega drevoja, dalje tudi razna semena prodaja Josip Urbančič, Ljubljana, Miklošičeva cesta 8. 3600

Prodaja se tevorni avto Fiat za 250 kg v popolnoma dobrem stanju z gumami. Ponudbe pod: "Tevorni avto", 3660 na upravnštvo Slov. Naroda. 3660

Prodaja se bilard dobro ohranjen bilard, z igranje na obe strani (Wendebrett). Kje, pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 3662

Pozor! Na prodaj je lep, popolnoma nov močan mesarski vozilček, tudi poraben za brek, po primerni ceni. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 3666

Psa čuvaja, zanesljivega, za dvorišče novi stroj (Aufzug) (samovo strojne dele) za 4-500 kg kupi M. D. Ponudbe pod: "M. D.", 3668 na upravnštvo Slov. Naroda.

Išči se vrtom se prodaja ali zamenja za malo posestvo ali gostilno. Nahaja se 10 minut od juž. kolodvora. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 3669

Mlad agilen trg. izobražen mož išče trgovska ali industrijska zastopstva s sedežem v Mariboru. Ponudbe pod: "Marilj", 31 poštno ležeče Ljubljana. 3670

Prodaja se posestvo z gostilno na Doleževi cesti, blizu kolodvora. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 3435

Zelodna tinktura lekarja Piccolij v Ljubljani, Dunajska cesta, krepač želodec, posrepuje prebavo, ter odprtje telesa. — Narocila proti povzeti. 10661

Godbeni avtomat, skoraj nov, izdelek v Pragi, se prodaja. Lahka se ogleda v kolodvorski restavraciji v Kranju. Ponudbe s ceno se prosijo na naslov: M. Rant, Kranj. 3485

Odvečniški kandidata, če mogoče v skupini, v zasebnični pravici sprejme takoj odvetnik Dr. Josip Globenik v Novem mestu. 3646

Ore žepne popravlja nasproti glavne pošte F. Čuden, Šiška, urar v Ljubljani. 3055

Registrirna National blagajna, skoraj nova, in pisalni stroj "IDEAL" v vidno pisavo se prodaja. Jurman, optika Ljubljana, Štefanburgova ulica. 3608

Dobro ohraneno močko kolo se prodaja. Kje, pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 3558

Spremoga sodarja, večega tudi klešča, tarstva, sprejme takoj veležganjarna M. Rosner & Co., Nasl. V. Meden, Ljubljana (Sp. Šiška) poleg pivovarne "Union". 3512

Kdor potrebuje najfinjejo sol, na vagon po najnižji ceni, naj se javi pismeno na upravnštvo Slovenskega Naroda pod: "A. C.", 3391. 3616

Irgevski sofrudnik, izurjen v mešani stroki, vojašči prost, išče službe. Nastop mogoč 1. julija. Ponudbe na upravnštvo Slov. Naroda pod: "Marilj", 3625. 3625

Gospodinjska ite preprosto in dobro hrano. Ponudbe pod: "Preposto", 3627 na upravnštvo Slov. Naroda. 3506

Mests uradnika želi invalid star 22 let. Izobrazba: trgovska šola 2 do 3 leta prakse. Prevzame vsako stalno službo. Dopisi na upravnštvo Slovenskega Naroda pod: "B. C.", 3506. 3506

Na deho domačo hrano se sprejme na deho domačo hrano. Naslov pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 3553

Prodaja se dve polnokrvni kobilici obede enaki, 3 leta stari, rjave barve, 150 cm viski. Sposobni za vožnjo kakor tudi za težo. Eventualno se prodaja tudi temu primeren voz z opremo. — Požuve se v upravnštvo Slovenskega Naroda. 3443

Prodaja se siedete knjige: Enciklopedie der gesamten Heilkunde vom Prof. Dr. Eulenberg 1894-1904, 28 Bände; Lehrbuch der Augenheilkunde (Fuchs 8. Auflage); Diagnostisches Lexikon Dr. A. Bum, 4 Bände, kakor tudi večje veliko drugih medicinskih knjig. Popravati pod upravnštvo Slov. Naroda. 3505

Slamnike barva v vseh niansah in čisti

tovarna Jos. Reich.

Lepe konjische oprave več popolnoma novih opravnih (Brudgeschüre) s poniknjenimi okovi se po vgodni ceni prodaja. Ogledajo se pri tudi Kosteve, Ljubljana. Sv. Petra cesta 4. 3689

Išče se boljše dekle k trem otrokom od 5 do 11 let, vajeno v pospravljanju in zna nekaj slov. Vpraša se Knafova ul. 4, 1. nadstropje, levo. 3687

Ekonadstropna hiša z vromom se prodaja. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 3636

Zanesljiva pestunjka išče za čez dan s 15. julijem. Reflektira se samo na boljše dekle. Plača po dogovoru. Predstaviti se ima od 12.-15. ure pri ravatelju Vetter, Štromščka ul. 14. (partier levo). 3685

Kupujem rompike za strešno, rezano ter stare vrste opekarne. Ponudbe na opekarne I. Oražem, Selce 30, Meste pri Ljubljani. 3617

Išče se prva soberica za Park hotel Tivoli. Prednost imajo, ki so že služile kot take. 3682

75 HP parni stroj ležeče konstrukcije, z zavoro (Riedsteuerung) in kondenzacijo, delo bruske tvornice strojev, d. d., z zravnajočim

Poulierjev parni kotolom s 35 qm kurilne ploščine s stopničastim rosem, pripravljen za kurjenje z rjavim vodo. Ponudbe na opekarne Strela, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 3614

Mehlevano stanovanje dveh manjših sobe išče miren par za takoj ali pozneje proti dobremu plačtu. Ponudbe pod: "M. R.", 3554 na upravnštvo Slovenskega Naroda. 3554

Išči se zdrava, ozbiljna devojka sa dobitim svetočdobama za dvoje dejece od 1 godine in 6 godin, kaj iz zahtike kućne poslove. — Ponudbe statni: Advokat Zlatko Šaffarčić, Crkvinska, Hrvatski Primorje. 3610

Godbeni avtomat, skoraj nov, izdelek v Pragi, se prodaja. Lahka se ogleda v kolodvorski restavraciji v Kranju. Ponudbe s ceno se prosijo na naslov: M. Rant, Kranj. 3485

Odvečniški kandidata, če mogoče v skupini, v zasebnični pravici sprejme takoj odvetnik Dr. Josip Globenik v Novem mestu. 3646

Ore žepne popravlja nasproti glavne pošte F. Čuden, Šiška, urar v Ljubljani. 3055

Slamnike in klobuke vsek vrst sprejema v popravilo Franjo CERAR, tovarna slamnikov v Stobi, pošta Domžale pri Ljubljani. V Ljubljani se sprejeme pri tvrdki Kovadevič in Teršan, v Prešernovi ulici št. 5, kjer so na razpolago tudi najnovješi vzorci. 1771

Uradno dovoljena, za 20 let ob stoletja najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in bojskih služb

G. Flux Gospodska ulica 4, 1. nadstropje levo. Išče nujno osebo za večje podjetje na Bled, privatne kuharke za tu in proč, Zagreb, Beograd dobra plača, gospodinje k otrokom za Bled Laški trg, Zagreb, Ljubljano, hotelška prva hišna, privatne sobarice in mnogo dekle za vse tudi za gostilne itd. Reflektira se samo na boljše dekle z dobrim sprizovalcem ali pridne začetnice. Pri zunanjih naravnih znakih za odgovor.

Kompanjon za dobro idočo manufakturno trgovino v glavnem mestu Štajerske z glavnico K 500.000 (kolikor ima tisti, ki ga išče) se išče v svrhu razširjenja trgovine. Pozneje lahko prevzame trgovino tudi nase. Cenjene ponudbe na znenčni in inform. zavod Vedez, Maribor, Gregorčeva ulica 6. 3615

Redni občni zbor dne 28. maja t. l. ob pol treh po pol dan v stekleni dvorani hotela "Lloyd" Z DNEVNIIM REDOM:

Načelstvo. ! ! Veliko izbiro ! ! kamerinaste (Steingut) posade

prodajem tapotnik in preprogar v Lescah št. 46, Gorenjsko, se priporoča za tozadenvna popravila in nove naprave po zelo zmernih cenah vsak čas.

Danilo Gergurov i sin, Šumber, Preboldskega Aleksandra ulica štev. 10. 3629

prodajem trgovcem na deželi po zmernih cenah tvrdka

Stanko Žargi, Ljubljana, Martonova c. Condit na

Novo! Fotoatelje „ILIRIJA“ Novo!

Istnik Iv. Kuna, Ljubljana, Gospodarska cesta 11. 4, poleg kavarna Europe se priporoča cenj. botram in botrom. Slike se izvršujejo najhitreje. Postrežba točna. Cene zmerne.

Restavracija „Parkhotel Tivoli“ zopet otvorjena

Na razpolago vedno najboljša vina, sveže pivo, gorka in mazna kuhinja, kakor tudi ob vsakem času kava, kakao, mleko, močnate jedi, itd. Za mnogočini obisk se priporoča z najdičnejšim velespoštovanjem.

Velenščin Bolničar, restavrat in hotelar.

Zahtevajte ponudbe

za telezino vseh vrst kakor: orodje, stavbene okove, ključavnice; gospodarsko orodje itd. Keller & Kornblüh, Wien III. Untergasse No. 50.

Brzovojni naslov: Kellerkorn, Wien.

Ište se za takoj ali s 15. junijem zahtestih!

knjigovodja

zmožen dvojnega knjigovodstva, stenografske in strojepisje ter sploh vseh v ta delokrog spadajočih opravil. Iščotam se sprejme korespondent, kateri je spremem stenograf in strojepisec. Od obeh se zahteva popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Pisemne ponudbe za navedeno dosedanjega službovanja in označenjem zahtevane plače naj se pošljejo pod št. 9988. Anončno zaved Drago Beseljak Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

3661

KAMERA:
skladište
na veliko na malo
fotografiskih potrebština
Zagreb, Ilica 12.

Poziv k podpisu.

Po naredbi Nj. Kr. Visočanstva Prestolonaslednika Aleksandra z dne 29. aprila 1920 leta se ustanovi:

Središnja Zadruga za Snabdevanje i Izvoz A. D.

(Osrednja zadruga za preskrbo in izvoz A. D.)

Sedež zadruge je Beograd; čas delovanja je neomejen.

Zadruga ima namen:

- 1.) Da skrbi za prehrano vojske in pasivnih krajev,
- 2.) Da izvršuje dobave za državo, če bi to zahtevala poedinat pristojna mesta.

3.) Da izvaja v inozemstvo, če in v kolikor se pokaže prebitek nad mero domačih potreb, vse proizvode, katerih izvoz je vsled odloka Ministrskega Sveta z dne 16./IV. 1920, 1., IV. Br. 4858 Ministrstva za Trgovino in Obrt poverjen tej zadrugi, kakor n. pr. vse vrste žita in žitnih proizvodov, suho sočivje, živino in živalske izdelke, volno, predivo, lan itd.

Kapital središnje zadruge.

Din 30,000.000—

v 12.000 delnicah po 2500— dinarjev vsaka, od katerih polovico plača država in polovico korporacije in posamezniki.

Delnice se glase na ime.

Član zadruge so lahko:

- 1.) Poljedelske zadruge in njih zveze;
- 2.) Konzumne zadruge in njih zveze;
- 3.) Poljedelci (producenci poljedelskih proizvodov);
- 4.) Trgovske tvrdke — posamezniki in društva — ki se po mnenju pristojnih oblasti pečajo z izvozom gori naštetih proizvodov.
- 5.) Tvrdeki in podjetja, ki se bavijo poleg predelave z izvozom gori naštetih proizvodov (mlini, klavnine, itd.).

Člani zadruge so lahko samo državljanji Kraljestva SHS oziroma domače tvrdke.

Ustanovni odbor te zadruge, postavljen z odlokom Ministra za Trgovino in Obrt z dne 28. aprila, pozivlje vse interesirane, da se prijavijo za podpis delnic.

Prijave za podpis delnic naj se pošljejo ministrstvu za trgovino in obrt, Beograd z označbo „za Osrednjo Zadrugo za Prehrano in Izvoz“ (za Središnjo Zadrugo za Snabdevanje i Izvoz) in sicer v času 20 dni od objave tega oglasa v Službenih Novinah v Beogradu in pokrajinskih Uradnih Listih. Obenem s prijavo se položi pri Narodni Banki Kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Belgradu po 500 dinarjev za vsako delnico.

V roku 8 dni po zaključku prejema prijav bo odločil minister za Trgovino in Obrt o sprejemu prijavljencev za akcijonarje in bodo ti pozvani, da plačajo v roku 8 dni od objave ponova ostank 50% od nominalne vrednosti delnic, kakor tudi 50 dinarjev od vsake delnice na račun ustanovnih stroškov. Ostanek osnovnega kapitala se bo plačal naknadno in sicer po odločbi Upravnega Sveta.

Podrobnejše informacije o delu Zadruge kakor: o upravi, razdelitvi dobička, času delovanja in likvidaciji, državni kontroli itd. bodo našli interensemte v Odredbi, ki je objavljena v Uradnih Listih in neuradnih pokrajinskih listih.

Interensem se naznana, da bo vršila Osrednja Zadruga vse nakupovanje v deželi po načelu svobodne trgovine in po načelu svobodne pogodbe s prodajalcem blaga. V pogledu uvoza bo nabavljala Zadruga predvsem proizvode, ki skrčijo potrebam poljedelcev in Gospodarski obnovi dežela. Te proizvode bo prodajala zadruga po nakupni ceni.

Ustanovni odbor:

dr. E. Tartaglia, s. r.
tafnik.

L. Štrečković, s. r.
predsednik.

dr. Janda, s. r.
podpredsednik.

V ponedeljek, 26. maja ob 3. uri popoldan se predaja potom

javne dražbe

v mlini v Spodnji Zadobrovi I. Oražma na licu mesta stope, kompletno, 2 kompletne mlinske tečja s kamni in tresalom (paškojnom).

3618

Bez konkurenčije!

JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJA PAPIRA

TELEF. BR. 6-38 GUSTAV SELIGMANN TELEF. BR. 6-38

Brzovojni naslov: Nikoličeva 3. ZAGREB Nikoličeva ul. 3.

Nočne dobove in bogate skladitve: razni vrsti papirja kakor: tiskarnega, pisarnega, konceptnega, dokumentnega, konceptnega telegrafita, papirnatih priv, papirja za polica (stolnica) uporabljal in knji, omot, map, listet in ostalega v te vrsti spodnjega blaga.

Tražimo:

bogojnika, knjigovodja, (salakontista) dopisanika, (hrvatskog) i dopisanika, (hrvatsko - njemačkog) te vrlo vještu strojepisačicu.

Svi treba da budu S.H.S. državljanji, koji njemački govori imadu prednost. Samo pismene ponude sa curriculum vitae te naznakom željene plače i najkorajim nastupom na

„Ferrum“ d. d. za rudarske i tallončike, proizvodje, Zagreb, Ciganja 20 A.

Čevlji

gamaše, sandale vedno v veliki izbiri v zalogi. Prodaja na debelo trgovcem v vsaki poljubni množini.

Frković i drug

Ljubljana, Zagreb, Beograd, Sarajevo.

Stritarjeva ul. 7. Mešnička ul. 5. Sarajevo ul. 8.

SODI

za vino, rakijo, olje, med mast in petrolej, a osobišto izdelujem sode za transportiranje piva kakor tudi za hrambo, vse solida izdelava iz prvovrstne slavonske hrastovine, nadalje sodarski material za sode vedno na zalogi, na malo in veliko. Tvornica sodov

Antun Novosel

Osijski I., Vinkovačka c. 1., Tel. 5-66.

Srejmem kontoristinjo

za vse pisarniške dela. Ponudbe na tovarno J. Bonč sin, Čopova ul. 3626

Drva

trda, vsako množino na mero kupi

Alo'zij Plaustiner

V St. Jurju ob juž. žel. 294

Medica & Komp

veletrgovina z manufakturo

Ljubljana, Sodna ulica 7.

KLINGERIT

steklo, armatura, tehnične potrebštine vedno v zalogi

ODON KOUTNY

Ljubljana, Kolodvorska ul. 37.

Telefon St. 460.

konopljen motivoz

(spago) za šivanje vreč iz Beograda kg K 52—

Upravljajem jedinstven vreč.

Gjorgje Grujić

Zagreb, Miletina ul. 15.

Glicerino fiskarsko valjčno maso

dobavlja najkulantnejše kemična tvrnica firme E. Blasor, Wien 1, Stern-Gasse 13, Telegramm-Adr. „Ebinzer Wien“. 3460

Prvovrstna jugoslovanska tovarna cementnih izdelkov.

TAGA

Pred ponaredbo se svare.

Izdeluje najnovejši in najboljši strešnik.

Kakovost zajamčena. Naročila pod TAGA, Rožna dolina pri Ljubljani.

Lastnika: Galé komp., Tabor.

3480

Radiotermalno kopališče Toplice pri Novem mestu.

Otvoritev sezone 1. majnika.

Zahvaljuje prospekti!

3021

Stari i novi kukuruz

bezpriskorne kvalitete, podesan, sa sijanje, nadalje pšenično brašno (moko) i zob (oves) dobavlja uz najeffektnejše cijene franco stanica Zagreb „Sava“ d. d. Zagreb, Paromilnska cesta 1.

3532

Orodje

vseke vrste

Kmetijsko orodje

železo in jeklo

vseke oblike dobavlja

Gebrüder Schwenk Linz a. Donau,

Podružnica: Wien III. Arenbergring 11.

Betonsko železo

oblikovno železo (Façoneisen), traverze, jeklo za orodje in vzmeto, zlitine (Legierungen), kovino za ležišča (Lagermetall), mavec, gradbene in pohištvene okove, kakor drugo pri gradbah potrebno gradivo, nudi le za vagonске odjeme:

Handelsgesellschaft für In- & Auslandsverkehr, Gradec, Glacisstrasse 19, Telefon St. 81.

Brzovojni naslov: Urlagentur, Gradec.

Zastopstvo za Slovenijo:

J. Globočnik & drug., Ljubljana, Gosposka ulica 7

Telefon St. 403.

3575

Telefon St. 403.

Industrija kravat in predpasnikov MILAN KELL,

Zagreb, Boškovičeva ul. 3

nudi veliko izbiro vsakovrstnih ovratnic in veliko izbiro vsakovrstnih predpasnikov samo na debelo.

Vabilo

na

XX. redni občni zbor „Ljubljanske kreditne banke“

ki bo

v torek, 8. junija t. l. ob 10. v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednikov.
2. Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1919 in predložitev letne bilance z dne 31. decembra 1919.
3. Poročilo nadzorstvenega sveta.
4. Odobritev bilance za leto 1919 in sklepanje o predlogu upravnega sveta glede uporabe čistega dobička.
5. Predlog upravnega sveta, da se delniška glavnica od 30,000.000 K zviša na 50,000.000 K, in predlog, da se izpremeni

J. KORENČAN

Svojim cenjenim odjemalcem in p. n. občinstvu v Ljubljani in na deželi naznam, da sem svojo mnogo let na Starom trgu štev. 5 obstoječe

Otvoritev trgovine 27. majnika 1920

trgovino z galanterijskim, norimberškim blagom ter pleteninami preselil na Mestni trg štev. 20.

Zahvaljujoč se vsem za dosedaj izkazano mi zaupanje, se za v bodoče najvlijudnejne priporočam, zagotavljajoč vsikdar najsolidnejšo postrežbo.

Z velespoštovanjem

Ivan Korenčan.**Haka****gamaše**

so najcenejše in najboljše. Lastni izdelek, velika zaloga v trgovini
Hinko Seljak, Ljubljana.

Gospodarska pisarna Dr. Černe

posojila, vrednostni papirji, promet z zemljišči in posstvi, ureditev denarnih pošiljatev iz Amerike in ameriških zapuščin, nakazila v inozemstvu, trgovske pogodbe in poravnave, ustanovitev novih podjetij in družb

Ljubljana, Miklošičeva c. 6, telef. 37.

- Transmisijske -

gonila, vretena, okrogla ležišča, kovine, kroglasta ležišča, les, pločevina, liti koluti, **Stedilne peči Nikole**, vse točno dojavno. a) tvornice strojev, b) fužine **NANS WOTTLER**, Wien X. Fernkorngasse 56 T 52288 b III. Arenbergring 11 T 11861.

Veliko stovarište galanterijske robe Is. Nenadovića Beograd

(Sava) Karadjordjeva 69, Telef. 1249,

priporočuje veliki izbor:

Bluza pariških, gotovih i po meri, ženskog perila, ženskih prsluka, keceljica, kragnica, džepnih maramica, markizeta najnajnijeg, belog, u bojama i vezenog u najmodernijim desenima, batista vezenog i u boji itd. itd. Prodaja na više i manje!

Konkurenčna isključena!

Pisarna za moderno pisarniško opremo pr. Marsana

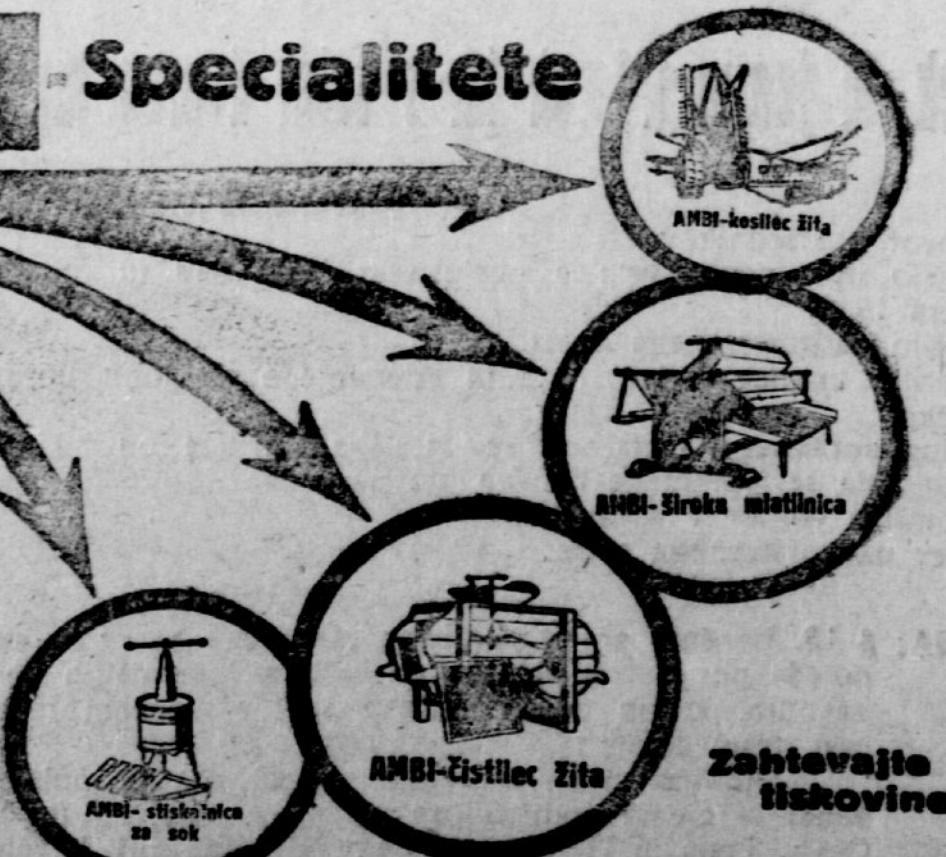
„TIMEX“⁶⁶

Zagreb, Nikoličeva ulica štev. 8.

Točno in na kratko dobro dobavna velika partija strojev za obdelovanje lesa in železa, valjčnih polnjarmenikov, cirkularnih žag, trakovnih žag, strojev za oblanje, žagnih listov za jarmenske in krožne žage ter pil, stružnic, Schöpingovih strojev, vrtalnih strojev, preciziskoga in grobega orodja. Točni stroji po stalnih cenah.

Takoj dojavno!

AMBI Specialitete

Razred zase**AMBI-Werke, Abt. III./X 43, Berlin Johannisthal.**

Dobro hrano, krasne sobe

nudi
hotel „TRIGLAV“ Sevnica ob Savi

Vedno sveže pivo, naravna vina. Cene priznane nizke.

knjigovodja ali knjigovodkinjo

Ki je v besedi in pisavi zmožen slovenskega ali srbohrvaškega in nemškega jezika. Ravnatočno inteligentno gospodijočo v pisarno, tudi začetnik, z enakim znanjem jezikov ter spremno v nem. stenografski in strojepisu. — Oferte direktno na zgorajšnji naslov.

Novo ustanovljeno stavbno podjetje in tehnična pisarna

IVAN BRICELJ

mestni stavbenik

Ljubljana, Slomškova ul. 19.

se priporoča p. n. občinstvu za vse v svojo stroko spadajoča dela, zagotavljajoč, da bo cenjene naravnike kar najbolje postregel z dobrim blagom solidno ceno in točno izvršitvijo.

Modni salon za gospode

Martin Mahkota

Sp. Šiška - Ljubljana.

Sl. občinstvu se priporočam v delo po najnovejši modi in po zmernih cenah. Ker sem bil več let v inozemstvu tako v Švici, Franciji itd. in sem tudi v inozemstvu obiskoval akademijo za prikrojevanje, imam najnovejši in najtelegatnejši krov. Sprejemajo se tudi oblike v obračanje in moderniziranje kakor tudi prenarejanje žaketov iz salonskih sukenj.

Modni salon

Stuchly - Maške

LJUBLJANA,

Zidovska ul. 3,

Dvorski trg 1.

Priporočam veliko izbiro najnovejših modelov, svilenih klobukov, čepic in slamenikov za dame in deklice.

Popravila točno in ceno.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

ZENSKO ZDRAVILISCE TOPICE DOBRNA PRI CELJU

prej nekrasas bei CILLI

Nadomestuje v polnem obsegu Františkove lazne (Franzensbad). Izredni uspehi pri ženskih in živčnih bolzilih, boleznih srca, ledic, slabokrvnosti, revmatizmu, profan in vseh pojavnih oslabljenosti. Termalne naravne ogljikove kopeli, termalna pitna voda. Zelezniati vrelec, masaža, električne, solinčne in zračne kopeli, ter kopeli v vročem zraku.

Krasen park. — Smrekovi gozdovi. — Divni Izleti.

Nikdar megleno! — Vojaška zdraviliska godba. — Serija: maj-oktober Prospekti zastonj pri upravi kopališča.

HOTEL „ROKAN“ SELCE PRI CRIKVENICI, Hrv. Primorje.

Z lastnim morskim solnčnim in peščenim kopališčem. — Vse leto otvoren. — Kopališče se otvari prvega junija. Izborna domača kuhinja. — Privatna stanovanja se dobivajo. — Vsako uro zvez za motorjem Selce - Crikvenica.

Pojasnila daje: Općinsko poglavarstvo ali pa hoteller Karel Dovča

Prvovrstna zmožna

tvornica žarnic

(vakuumski in s plinom polnjene svetilke s kovinasto žico) išče zvez, odda eventualno samoprodajo ali glavno zastopstvo za vso deželo ali po okrožjih. Ponudbe pod: „Güßlampenfabrik 3419“ na Anoneen-Expedition M. Dukes Nahf. A. G. Wien I., Wollzeile 16.

PRIMA NA POPRAVAK svake vrste strojeva.

električne strojeve napetosti 1 jedine.

GRADI

električne, elektro-mekanische i transformatorne.

PROJEKTUJE I IZVADJA

električne centrale za gradove, selia i dobra.

